

Uprava: Nebotičnik, Gajeva ul. 1. Telefon 38-55.
Ček, račun: Ljubljana št. 14.614. Izhaja vsak dan, razen ob ponedeljkih in po praznikih.

GLAS NARODA

Naročnina na mesec je 12 Din. Za tujino 20 Din.
Uredništvo: Ljubljana, Nebotičnik, Gajeva ul. št. 1. Telefon 38-55.
Rokopisov ne vračamo.

št. 94.

Ljubljana, sobota 25. aprila 1936

Leto II.

Kdor se razdružuje, svojega išče
poželenja in protivi se vsemu, kar
bi mu bilo v blaginjo.

Svetopisemski pregovor.

Dnevna pratika

Sobota, 25. aprila 1936. Katoličani: Marko, evangelist. Pravoslavni: 12. aprila 1936. Prerok Vasilije.

Dežurne lekarne v Ljubljani

Sobota: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta; Mr. Hočevar, Celovška cesta; Mr. Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Vreme

Napoved za danes. Nastopilo bo tu in tam razjasnjenje na severni polovici in v zapadnih krajih, oblačno v južnem delu in na vzhodni polovici države. Hladno ponoči, posebno na severni polovici države.

Gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. ur.

Sobota 25. aprila: Prva legija. Premiera. Red A.

Nedelja 26. aprila: ob 15. uri: Tuje dete. Izven. Cene od 10 Din navzdol. Ob 20. uri: Prva legija. Izven. Cene od 24 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota 25. aprila: Trubadur. Gostuje Marij Šimenc. Red B.

Nedelja 26. aprila: ob 15. uri: Apropos, kaj dela Andula? Izven. Cene od 24 Din navzdol. Ob 20. uri: Lucia di Lammermoor. Izven. Cene od 36 Din navzdol.

Kino

Sloga: Zivljenje teče dalje. . .

Matica: Zlato jezero.

Union: Carski sel.

Šiška: Ljubezen na zapoved.

Ideal: Dezertija.

Kino Ptuj: Katja.

Radio Ljubljana

Sobota: 12: plošče; 12.45: poročila; 13: čas, spored, obvestila; 13.15: plošče; 14: vreme; 18: Za delopust, Radio orkester; 18.40: Pogovor s poslušalci; 19: poročila; 19.30: Narodna ura, O sodobni narodni prosveti, g. dr. Moškovljevič; 19.50: Zunanje - politični položaj, g. dr. Kuhar; 20.15: Istrski večer - pevski koncert društva Tabor, dirigent g. Venturini; 22: poročila; 22.15: plošče do 23. ure.

Borza

Ljubljana, 24. aprila

Današnja povprečna vrednost
tujega denarja

Dinarjev

1 hol. goldinar	29.73
1 nemška marka	17.61
1 belga	7.41
1 šv. frank	14.27
1 angl. funt	216.44
1 am. dolar	43.50
1 fr. frank	2.88
1 Kš.	1.81
V privatnem kliringu	
1 avstr. šiling	9.20
1 nemška marka	14.00
1 angl. funt	250.00

Iz igre v smrt — Usodno pismo gdčne Sonje — Skrivnost lokomotive št. 13 — Rešite nas težkih skrbi — Draga ljubezen — Volite Boga! — Pet žrtev granate

Nova ofenziva

maršala Badoglia

Desie, 24. aprila. s. Semkaj je prispel z avionom maršal Badoglio, ki želi osebno voditi poslednje priprave za novo italijansko ofenzivo, ki naj omogoči zavzetje dosedaj še svobodnih krajev.

Abesinci rušijo ceste

London, 24. aprila. Itab javlja: Na severni fronti poskušajo Abesinci s skrajnimi naporji zadržati italijansko prodiranje proti Addis-Abebi. Na mnogih mestih, kjer vodijo ceste proti prestolnici in katere gredo skozi planine, Abesinci s pomočjo domačinov rušijo ceste ter valijo na nje ogromne skale, da bi tako onemogočili vsak italijanski promet. Italijanski avioni streljajo s strojnimi na Abesince, toda bomb ne mečejo, ker bi na tak način še sami razbili že itak slabo cesto. Rušenje cest, ki je začasno zaustavilo prodiranje italijanske vojske, je omogočilo abesinski vojni komandi, da organizira odpor. Mnogoštevilni oddelki abesinske vojske so poslani v planine, da zasedejo vse tiste točke, ki dominirajo nad važnimi klanca, ki jih je tu vse polno.

Nevtralni opazovalci v Addis Abebi so mnenja, da so italijanske čete storile veliko napako, ker niso takoj po zavzetju Desija z motoriziranimi oddelki prodrle do Addis-Abebe. S tem, da so opustile to namero, je bilo abesinskim četam omogočeno zopet zbrati svoje razpršene sile in tako morejo sedaj nuditi dovolj močan odpor, ki bo brezdvomno tudi zadržal Italijane, če jih ne bo celo prisilil k umiku.

Spet dva aviona sestreljena

Abesinci so se pripravili, da z vso odločnostjo branijo svojo prestolnico, a abesinska vlada se je odločila, da prestolnice sploh ne zapusti. Nekateri abesinski oddelki so na mnogih mestih presekali italijanske prometne linije. Trde tudi, da so ti oddelki sestrelili dva italijanska aviona južno od Desija.

V merodajnih krogih v Addis Abebi so trdo prepričani, da bo abesinska vojna komanda nadaljevala vojno do konca. Če bi pa slučajno bila prestolnica le zavzeta, se bo komanda premestila v kak drug kraj. V tem primeru se bo tudi abesinska vlada preselila v drug kraj.

Neredi zaradi deževja na jugu

Na ogadenski fronti se italijanske čete konsolidirajo. Radi zadnjega deževja je nastal nered in se sedaj popravljajo postojanke in nadaljuje tudi prodiranje. Po abesinski verziji so italijanske čete ob priliki borb v Ogadenu izgubile veliko število vojakov. Tudi abesinske čete so utrpeli težke izgube, posebno kadar so Abesinci jurišali. Ras Nasibu je poslal direktno radiogramsko poročilo, v katerem sporoča, da se vodi okoli Džoga, ki se nahaja zapadno od Sasabaneh in severozapadno od Birkuta, strašna bitka. Libijske in somalijske italijanske čete so s pomočjo italijanskih belih čet in aviacije zadnje tri dni zasule s krogli iz mitraljeza in bombami abesinske postojanke ter osvajale hrib za hribom. Šele tretji dan je Abesincem uspelo, da so vrgli Italijane nazaj. Četrty dan, kot poroča ras Nasibu, pa so Italijani poslali v boj bele čete, katerim je uspelo, da so prisilile abesinske čete k umiku v svoje prejšnje postojanke.

V Addis Abebo je zadnje čase prišlo veliko število beguncev s severa, ki so zbežali pred Italijani. Ti begunci so se namestili v okolici prestolnice.

Nov abesinski uskok

Pariz, 24. aprila. r. Iz Desija poročajo, da se je predal dedžas Mangaska italijanski komandi. Vest je uradno potrjena.

Metaksas pride v Beograd

Atene, 24. aprila. Kakor znano, bo dne 4. maja v Beogradu seja

sveča Balkanske zveze. Doznava se, da se bo te seje osebno udeležil tudi grški ministrski predsednik in zunanji minister Metaksas.

Za obrambo demokracije v ČSR

Kakor poročajo iz Prage, je večeraj poslanska zbornica sprejela zakon o političnih strankah, ki pooblašča vlado, da sme razpu-

Helmuth Hirth, nemški graditelj letal in propagator jadralnega letalstva, je pravkar obhajal svojo petdesetletnico. Hirth je že pred vojno l. 1911. postavil višinski rekord, ki je znašal tedaj 2475 m.

stiti vse državi sovražne politične stranke in podobne organizacije, tudi če so navidezno samo gospodarskega značaja. Ta zakon omogoča vladi obrambo demokracije in ustave proti razdiralnim elementom, med katere spada v ČSR tudi znana Henleinova nemška stranka.

Razpust belgijskega parlamenta

Bruselj, 24. aprila. S kraljevim odlokom sta bila včeraj razpuščena poslanska zbornica in senat. Volitve so razpisane na dan 24. maja, novi zbornici pa se bosta sestali 23. junija.

Charlie Chaplin umrl

Hongkong, 24. aprila. h. Znan filmski igralec Charlie Chaplin je na potu v Hongkong nenadoma preminul.

London, 24. aprila. n. Na vest o smrti Charlie Chaplina so bile takoj odposlane brzojavke na vsa merodajna mesta, da se izve, v koliko je resnice na tej vesti. Dosedaj še ni dospel nikako poročilo, ki bi vest potrdilo. Uprava »News United Artists« v Los Angelesu je odgovorila, da do sedaj še ni dobila nikakega poročila. Chaplin je imel namen obiskati znanega filmskega igralca Douglasa Fairbanksa, ki se trenutno mudi v Hongkongu.

„Glas“ je zabaven

Dnevna kronika

— Imenovan je za obrtnega učitelja uradnega pripravnika na Srednji tehnični šoli v Ljubljani g. Franjo Brenčič. Čestitamo!

— Promoviral je na ljubljanski univerzi za doktorja teologije cisterjaneec p. Tomaž Kurent, nato je pa odšel na nadaljevanje studija na Vzhodni inštitut v Rim. Čestitamo.

— V nedeljo dne 26. aprila ob pol 17. uri priredi podmladek jadranske straže na III. drž. real. gimnaziji akademijo s plesom in prosto zabavo v dvorani Kazine. Ker se bo prebitek te prireditve porabil za poučno ekskurzijo dijakov na Jadran vabimo k obilni udeležbi.

— Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se vrši v ponedeljek dne 27. aprila 1936 tečaj o pridelovanju krme. Tečaj bo teoretičen in praktičen in se bo vršil od 8. do 12. ure in od 2. do 5. ure popoldne.

Kurja očesa, trdo kožo in zarasle nohte vam odstranimo brez bolečin, ter strokovnjsko zmasiramo noge v naši pedikuri.

Obiščite nas, prepričajte se!

Nega nog Din 10.-

Ljubljana, Selenburgova 7.

— Lekarne v Ljubljani in okolici so prevzele prodajo civilnih plinskih mask M. 1933 civilnemu prebivalstvu. Plinske maske M. 1933 so izdelane v naši državi in so namenjene za zaščito civilnega prebivalstva pred sovražnimi plinskimi napadi. Glasom cenika državnega zavoda »Obilicevo«, objavljenega tudi v Služb. listu Dravske banovine, znaša cena civilne plinske maske M. 1933 skupaj s pločevinasto škatlo, v kateri je maska shranjena, za privatnike Din 187,50. Ta cena velja za prodajo v lekarnah kakor tudi za direktno naročilo pri državnem zavodu »Obilicevo«.

— Naši konzervatoristi se bodo predstavili ter pokazali, kaj znajo, dne 2. maja v dvorani Kazine. Njihov spored bo zanimiv v muzikalnem in zabavnem oziru. Prireditelji bo vredna poseta odličnih prednikov, ki so studirali na tem zavodu ter dosegli že odlična mesta v svojem umetniškem razmahu.

O življenju in svojih doživljajih v Abesiniji bo danes ob 20. predaval v dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici dr. Jordan Širokov, bivši telesni zdravnik in organizator abesinske sanitetne službe. Projiciral bo na platno tudi fotografske slike, ki jih je večinoma sam napravil. Vstopnina je nizka: sedeži prvih 20 vrst 5 Din, ostali 4 Din. stojišča Din 3, za diake in vojaše Din 2. Vabimo na predavanje vse občinstvo, ki se zanima za Abesinijo in Abesince.

Čitaj „Glas“

Jutri krstna predstava prvega našega domačega zvočnega filma v srbohrvaškem jeziku!

V glavnih vlogah **Ita Rina in Zvonimir Rogoz**

„A življenje teče dalje“

Ker vlada med našo publiko za ta film že danes ogromno zanimanje priporočamo cenj. občinstvu nabavo vstopnic v predprodaji.

Anglija na križpotju

London, 24. aprila. n. Današnji »News Chronicle« piše: Britanska politika v Ženevi se nahaja pred resnim križpotjem. Britanska vlada se mora do 11. maja odločiti ali za poostrenje sankcij ali pa pustiti DN na cedilu. List je mne-

nja, da se sedanji sistem izvajanja sankcij ne more nikakor več nadaljevati ter bo držal kvečjemu še nekaj tednov. List pravi, da je bila velika apogreška, ker se je namram Italiji postopalo kot nekakšnemu kolegu v svetu DN.

Konec debate v Londonu brez glasovanja

London, 24. aprila. n. Debata v dolnjem domu je bila zaključena, ne da bi se pokazala kakšna potreba po glasovanju.

Koscialkowski v Budimpešti

Budimpešta, 24. aprila. Včeraj popoldne je prispel semkaj poljski ministrski predsednik Koscialkowski. Danes se bodo pričeli važni politični in gospodarski razgovori, ki bodo trajali do sobote. Velik

pomen se v tukajšnjih krogih pripisuje zlasti gospodarsko političnim razgovorom, ki naj bi se zaključili s podpisom dveh konvencij.

Zdravice v Budimpešti

Budimpešta, 24. aprila. d. Mađarski ministrski predsednik Gömbös je priredil v čast poljskemu ministrskemu predsedniku in njegovemu spremstvu večerjo. Na večerji so bili udeleženi tudi člani vlade in ugledne politične osebnosti. Izmenjali so tople zdravice.

Konkurenčne in nekonkurenčne avtobusne proge

Beograd, 24. aprila. Na predlog generalne direkcije državnih železnic je minister financ odredil, da se proglasijo sledeče avtobusne linije za konkurentne državnim železnicam: Škofja Loka kolodvor — Ljubljana, Ljubljana — Bled, Ljubljana — Zgornji Kašelj, Kropa — Kranj, Ljubljana — Mengeš — Kamnik; kot delno konkurentna je proglašena avtobusna linija Ljubljana — Velike Lašče; kot nekonkurentne avtobusne linije pa so proglašene sledeče proge: Ljub-

ljana — Črnuče, Poljčane — Ptuj, Radeče — Zidani most, Št. Vid — Tacen, Bled jezero — Bled kolodvor, Bled — Lesce kolodvor, Trbovlje trg — Trbovlje kolodvor, Škofja Loka mesto — Škofja Loka kolodvor, Sv. Lovrenc trg — Sv. Lovrenc kolodvor, Novomesto — Novomesto kolodvor, Studenec — Hrastnik kolodvor, Krško — Videm mesto, Krško — Videm kolodvor, Velike Lašče — Prezid, Žiri — Škofja Loka, Novo mesto — Toplice.

Dva velika sejma jezersko-solčavske ovce

Jezerko, 24. aprila.

Danes se vse bolj in bolj propagira reja jezersko-solčavske ovce in že skoraj v najkrajšem času je zanimanje naraslo do tolike višine, da je povpraševanje po nakupu plemenskih živali veliko večje od razpoložljivega števila ovac, ki so na razpolago.

Da bo ustrezno raznim interesentom, priredi naše Ovčerejsko društvo na Jezerskem dne 2. maja t. l.

velik sejem ovac

na katerega bodo postavili ovčerejci Jezerskega in Kokre nad Kranjem nad 200 glav. Sejem bo razdeljen v dva dela in bo dopoldne ob 10. v Kokri pri Povšnarju.

popoldne ob 3. pa na Jezerskem pri Kazini. Ob tej priliki se bodo določila tudi rejska središča pod nadzorstvom strokovnjaka kr. banske uprave, ki bo tudi nakupoval lepe plemenske živali, katere namerava razdeliti kr. banska uprava v druge kraje med razne interesente. Priglasilo se je za nakup živali veliko število kupcev, ki nujno rabi v plemenske svrhe okoli

300 ovnov in do 1000 ovac

Da bo vsem ustrezno, bo istega dne še večji sejem ovac v Guštanju, ki ga priredi mlado društvo Rejec malih živali Guštanj s sodelovanjem občine in sreskega kmetijskega referenta. Prignanih bo nad 300 glav plemenskih ovnov in ovac. Tudi tu bo strokovnjak kr. banske uprave vestno pregledal živali in določil, katere živali pridejo v poštev za rejska središča. Ta rejska središča bodo pod strogo kontrolo kr. banske uprave in bodo skrbela za

prvovrsten plemenski material, ki ga bodo lahko nabavljali posamezniki.

Razgovori s čitatelji

Opazke o patriotizmu

Ljubljana, 24. aprila

Somišljeniku, ki ga skrbi domovina: Da, prijatelj, samo zato gre: za domovino, za državo in njen blagor. Država pa je skupna last vseh državljanov in ne domena pozameznikov, ki bi smeli tu gospodariti po milovolji. Mi vsi smo patriotje, ki hočemo služiti interesom države, in imamo pravico do besede in dejanja, kjer gre za blagor države.

Vlada ni država, ampak je samo upraviteljica države, naše skupne lastnine. In če vlada ustavopravno tudi ni za svoje delo odgovorna ljudstvu, mu je pa moralno za to odgovorna. Nobena poštena vlada se ne bo odtegnila tej moralni odgovornosti.

Zato je pa v stvari in bistvu vseeno, kdo sedi na vladi. Vprašanje je samo: kaj in kako dela. Če kaka vlada dela za državo dobro, tedaj je dolžnost vseh dobrih državljanov, da jo pri tem delu podpirajo. Če pa dela slabo za državo, tedaj pa je ravnotako dolžnost vseh dobrih državljanov patriotov, da jo zrušijo.

Ne bodimo šolobardel da se izrazimo po Prešernu. Zavedajmo se vedno in povsod svojih državljan-skih pravic, ravnotako pa tudi svojih državljan-skih dolžnosti, pa bo vse v redu.

In zabavljanje danes na režime od včera, to je trparija. Od tega ne bo nihče sit, nihče oblečen in nihče z delom in kruhom preskrbljen. Za sedanost veljajo nekaj samo dejanja sedanosti. Če so dobra, čast jim! Če niso dobra, jih nobene lepe fraze ne bodo povrednotile — vsaj v očeh resnih in pametnih ljudi ne.

Drugim vpraševalcem:

Za vas veljajo tudi deloma gornje vrstice. Pomnite: nihče nima patriotizma v zakupu in nobena stran nima legitimacije zase trditi, da je patriotska, nasprotna pa ne. Do tega spoznanja je prišel v zadnjem času že tudi »Slovenec«, ko brskaje po stari šari, priznava celo političnim nasprotnikom, da so delali to in ono v dobrem namenu koristiti državi.

Vidite, mi smo gledali vedno tako v najhujšem opozicionalcu kakor v najnatejšem režimovcu patrioti in si rekli: On pač po svoje misli, da služi domovini, ker domovino gotovo vsakdo ljubi!

Ljubezen do domovine, to je vendar pravičnost človeka, ki ga nobena sila nikoli ni in ne bo mogla do-cela zatreti.

V naših očeh so bili gospodje okoli »Slovenca« ravnotako patrioti je včeraj, ko so stali na opozicionalni fronti, kakor so danes, ko ne stojijo na opozicionalni fronti.

Upamo, prijatelji, da se prav razumemo!

Ta — Ta povečava delniški kapital. Na sestanku akcionarjev družbe Ta-Ta dne 21. aprila je bilo sklenjeno, da družba poveča svoj osnovni kapital od Din 1.000.000.— na Din 6.000.000.— Te dni bo v Službenih novinah razpis za subskripcijo do vsote 6 milijonov.

Velike posledice

majhnega izleta vesele družbe na Dolenjsko

Ljubljana, 24. aprila.

Ze dolgo mislo s takim zanimanjem sledili obravnavi na št. 19 kakor včeraj, ko je šlo za tri lepe fotografije, ki so izginile na nekem veselem avtomobilskem izletu v žep elegantnega šoferja... Tako se je namreč ta zgodba začela: g. Rado, ki je tudi šofir, je vtaknil tri lepe fotografije v žep, češ, da jih bo pozneje pogledal in si eno pridržal za spomin. Zgodilo se je pa po obtožnici meseca oktobra lani, pri obravnavi se je pa pokazalo, da se je zgodilo meseca junija lani. Pa to seve ni važno. Za kaj pa prav za prav gre, je razvidno iz obtožnice, ki pravi:

Prestopek zoper imovino

G. Rado, ki je zdaj star okoli 35 let in je visok, postaven in eleganten gospod, doma iz nekega mesteca na Gorenjskem, bogat tudi, je lani med Smarjem in Grosupljem vzel gđc. Sonjo, ki ji je priča med razpravo rekla »ta črna«, ker ima temne lase in je sploh najrajša črno oblečena, ker to najbolj pristojno njeni južni in zionomiji. tej gđc. Sonji iz Ljubljane je torej g. Rado vzel tri fotografije, ki so bile vredne 70 Din. Razume se, da je bila na fotografijah fotografirana sama gđc. Sonja. Njena priča je izjavila, da so bile naslikane glave gđc. Sonje in da so bile slike res zelo posrečene, res čisto čedne. Te tri slike g. Rado kljub pozivom ni vrnil, si je torej proti pravno prisvojil tuj premičnino in zagrešil prestopek zoper imovino po paragrafu 322, odstavek I. k. z.

G. Radu je vse zagonetka

G. Rado in njegov branilec dr. Pokorn sta zasedla vsak svoje mesto pred sodnikom — poedin-

cem g. Lederhasom. Obtožbo je zastopal državni tožilec g. dr. Fellacher.

Sodnik: Dajte vendar tiste slike nazaj, kaj vlečete to zadevo, saj vendar ne gre za milijone!

Branilec: Saj jih je dal nazaj!

Sodnik: Zagovor je otipljivo malo verjeten, pošte vendar ne moremo kar tako obdolžiti, da je iz pisma vzela fotografije.

G. Rado je še povedal, da mu je slike dala med izletom gđc. Sonja prostovoljno. Ker je ravno šofiral, je slike vtaknil v žep. Pozneje se je pač tako zgodilo, da jih je vzel s seboj domov in jih založil. Ko ga je gđc. Sonja pismono opominjala, naj slike vrne g. Rado menda ni resno vzel teh opominov, šale pa je bilo konec, ko je prišlo pismo njenega advokata. Tedaj je g. Rado slike poslal, ker jih je založil, in jih je poslal na naslov gđc. Sonje v Ljubljano s pismom, v katerem ji obenem čestita k zaroki. Pismo je gđc. Sonja sprejela, toda slik ni bilo v pismu. Tako je prišlo do te velezanimive tožbe in razprave na št. 79. G. Radu pa je vse skuvelika zagonetka. Sodniku je izjavil, da se mu zdi, da je gđc. Sonja slike prejela...

Mogoče je nagajal...

Gospodična Dora, ki ji je priča rekla »ta blond«, je nato povedala sodniku, kako je bilo na izletu. Vozili so se na Dolenjsko. Družba je bila zelo dobro razpoložena. Pili niso. Gđc. Sonja je zahtevala fotografije nazaj, toda čisto prijateljsko.

Sodnik jo je izpraševal, kakšno je bilo razmerje med g. Radom in gđc. Sonjo. Ali sta bila zaljubljenata in kako si razlaga, da je g. Rado fotografije zadržal. Priča je nato izjavila, da med obema ni bilo nikakih odnošajev, pač pa je mogoče, da je g. Rado to storil iz nagajivosti. Gđc. Dora je še popi-

VERMOUTH

boljši od vsake inozemske znamke dobite pri tvrdki

PERO KOLIĆ — Dubrovnik

veletrgovina z vinom

VZOREC NA ZAHTEVO: 2 orig. steklenici po 1 liter franko
poština in pakovanje Din 80.—

sala, kako ji je prijateljica Sonja pismo prebrala in vzklila: Ze spet mi jih ni poslal! Slik namreč.

Gđc. Sonja z usodnim pismom

Gđc. Sonja, ki je bila nato zaslišana, je prinesla tudi corpus delicti: pismo, ki ga ji je poslal g. Rado, v katerem pa ni bilo slik.

Sodnik je pregledoval z detektivsko vestnostjo to pismo in izpraševal po vseh podrobnostih, kakor da bil iz pisma izginil ček za 1.856.365 Din. Ugotovil je, da je pismo razžalo v Ljubljano 3 dni. Iz tistega kraja pride navadno pismo v Ljubljano v 24 urah. Robovi pisma so bili natrpani in pismo

je bilo zelo zapackano, kakor da se je nekje dolgo valjalo.

Zaslišan je bil še lepi g. Viktor, ki je bil četrti veseli potnik tedaj na izletu v Radovem avtomobilu. Njegova izpoved se je v bistvu strinjala z izjavami ostalih prič.

Državni tožilec je vztrajal pri obtožbi in zahteval še poizv na pošti, branilec je pa predlagal oprostitev, ker je zelo verjetno, da je bilo pismo med potjo ranjeno. Temu mnenju se je pridružil tudi sodnik, ki je g. Rada oprostil, saj so mu grozili hudi paragrafi zaradi nekekatne tatvine in utaje, kar so brez dvoma velike posledice majhnega izleta vesele, mlade, družbe na Dolenjsko.

Tramvaj je nedolžen

Ljubljana, 24. aprila.

Pravicolubnost nam diktira ta naslov, ker tramvaj v resnici trpi preveč krivic, ko je kriv prav vsake nerednosti, ki se zgodi na cesti.

Pomislite samo, komukokrat smo morali že čitati o neohikarnosti, neuslužnosti ali celo surovosti tramvajskih sprevodnikov. Ali ste jih videli zadnjič, ko se je mladina vračala s počitnic v Ljubljano? Kakor bi sprejemali svoje otce. Ne, kakor bi sprejemali otroke samih svojih šefov, direktorjev in predsednikov Maloželeniške! Tako so jim pomagali pri spravljaju težke prtljage v voz in tako so jim delali prostor. Zakaj zabavljati ne vidijo, kako pomagajo revežem, ki morajo v bolnišnico, stariim ženicam, čeprav so s kmetov posebno na vsem mamicam brez razlike, če se voziš s svojimi otročki. Tramvajski uslužbenec se sploh velik prijatelj otrok. Tak veliki, kakor tisti pari ki jih Bog ne osreči s težko pričakovanim potomstvom! Menda bi voznik niti ne smel zapustiti svojega prostora, zato jim pa ne zamerite vsaj greha proti predpisom, če cele voznik skoči z voza in dvigne malčka v voz. Melkejšje ga prime, nego mamica sama! S te strani jim moramo res priznati, da so pravil

Zadnjič je pa celo meni zavrela kni. Na pošto sem vrgel pismo in hotel skočiti v šentviški tramvaj. Zadal nisem mogel vstopiti, ker je po ozki stezici med trotoarjem in tramvajem privozil. Hotel sem spredaj skočiti v voz, a že mi je predpis zaloputnil vrata, da sem komaj našel roko in nos — mesar me je pa seveda prevrnil in prav po mesarsko zmerjal zaradi nerodnosti, ker se mu nisem ognil. Prosim za odpuščanje, toda res ni bilo mogoče.

Ljubljanske posebnosti

Sedaj smo pri tisti posebnosti, ki nas peče. Povsod, kjer imajo tramvaj, je namreč tudi strog predpis, da ne sme noben kolesar niti voz ali avtomobil mimo tramvaja tam, kjer ljudje vstopajo in izstopajo, torej tedaj, ko tramvaj stoji. Vedno so v Ljubljani ljudje pri izstopanju v nevarnosti, da jih kdo povozil! Povsod drugje avtomobil obstane, edino v Ljubljani sme tik stoječega tramvaja dirjati dalje. Uredite še to malenkost in takoj bo mnogo manj nesreč in pritožb. V tem primeru je pa tramvaj gotovo popolnoma nedolžen!

Iz igre v smrt

Knjaževac, 24. aprila.

Devetletni Obren, sin uglednega kmeta Dobrovoja Marinkoviča iz Jelaš nice, je včeraj dopoldne po nesreči z lovsko puško ustrelil svojega tovariša Toplica, sina posestnika Randiela Stepanoviča.

Medtem ko so bili starši na polju, sta se otroka igrala v Marinkovičevi hiši. Toplica je prosil Obrena, naj mu pokaže očetovo lovsko puško. Obren je res prinesel puško, ki pa se je nenadoma sprožila in so šibe prelučniale Toplici prsi. Deček je obležal mrtev v mlaki krvi.

„Glas“ je zanimiv
čitajte „Glas naroda“

V Utrechtu na Nizozemskem so te dni svečano izročili prometu novo Apolonovo promenado. Prav izvirno je vplivala noša mladih Nizozemk, ki so za to priliko nastopile v krilih iz rafije in s košaricami najlepšega cvetja. Kakor je znano, pomeni vrtnarstvo v Nizozemski največji vir dohodkov.

Maribor

m— Narodno gledališče. Sobota, 25. aprila ob 20.: »Micki je treba mo-
la«. Uprizori dram. odsek gasilske
čete iz Cirkovcev. — Nedelja, 26.
aprila ob 15.: »Sveti Anton, vseh za-
ljubljenih patron«. Ob 20.: »Ples v Sa-
voyu«. Znižane cene.

m— † Vladimir Pušenjak. V četr-
tek dopoldne je v Mariboru umrl za-
det od kapi ter v 50. letu starosti
g. Vladimir Pušenjak. Pokojni je bil
vedno med prvaki nekdanje SLS. Bil
je tudi predsednik upravnega odbora
mestne hranilnice v Mariboru, revizor
Zadružne zveze, pred par dnevi pa je
bil imenovan za svetnika drž. hipote-
karne banke. Pred leti je bil tudi na-
rodni poslanec izvoljen na listi SLS.
Pogreb bo danes v soboto popoldne
na Pobrežju. Naj bo pokojniku zemlja
lahko, žalujočim pa iskreno sožalje!

m— Tujsko-prometna zveza v Ma-
riboru bo imela svoj občni zbor v to-
rek, 28. t. m. ob 16. uri v lovski sobi
hotela »Orel«.

m— Pod okencem. . . Nesreča je
hotela, da sta se pod okencem neke-
ga dekleta v Zg. Kapli hkratu sešla
dninar Jurij Rakovnik in posestniški
sin Peter Kerl. Kratkemu prepiru je
sledil pretep in je Rakovnik z bikov-
ko tako pretepel Krelo, da je bilo
njegovo življenje v nevarnosti. Epi-
log je bil te dni pred mariborskim
sodiščem, ki je Rakovnika obsodil na
šest mesecev strogega zapor.

m— Obupal je nad življenjem 23-
letni natak Stefan Sorber iz Mari-
bora. Pozno zvečer si je pogнал na
Meljski cesti iz samokresa kroglo v
desno senco, našli pa so ga nezavest-
nega šele drugo jutro. Takoj so ga
reševalci prepeljali v bolnišnico, ven-
dar je njegovo stanje breupno.

m— Od doma neznanokam je pred
nekaj dnevi odšel 14-letni železničar-
jev sin Alojz Ambrož stanujoč v Mlin-
ski ulici 28. Fant je odšel od doma
oblečen samo v spodnjem perilu.

m— Aljehinova šahovska simultan-
ka bo šele koncem aprila oz. začet-
kom maja, ker se je turneja po drugih
krajih države nekoliko zavlekla.

m— Kino. Grajski: »Ljubavna pe-
sem«. — Union: »Rdeči jezdec«.

Dunajska vremenska napoved: Da-
nes ponoči v nižinah nevarnost slane.
jutri od časa do časa jasno in top-
lejše. Lahne prehodnje motnje niso
izključene.

Celje

c— Dr. Aleksander Aljehin, svetov-
ni šahovski mojster, pride v Celje v
torek 28. aprila. Odigral bo simultan-
ko s 40 šahisti, ki so se prijavili iz
bližnje in daljnje okolice; nekaj jih
je celo iz Šoštanj, Laškega in Voj-
nika. Dr. Aljehin bo dobil razen režij-
skih stroškov še 2000 Din nagrade.

c— »Prva legija« — premijera ljub-
ljanske drame, bo uprizorjena v to-
rek 28. aprila ob 20. v Celju. Režira
Ciril Debevec. Neabonenti dobijo
vstopnice v trafiki Frajle na Dečko-
vem trgu. Upamo, da bo ta uprizori-
tev boljše obiskana kot je bila zad-
nja.

c— Rekruti trkajo na vrata. S po-
zivnico v rokah, so te dni prosili mi-
lodarov in pomoči razen stalnih si-
romakov še celo nekateri fantje re-
kruti, ki odhajajo k vojakom.

c— Mezdne tožbe so v zadnjem ča-
su izredno pogoste. Mezdni spori so
posebno pogosti s tekstilnimi podjetji,
ko delavci tožujejo za nezadostno iz-
plačano mezdo pri nadurnem delu, re-
kordnem delu in nekateri za neplačan
dopust. Pri razpravah o vseh takih
primerih se pokaže, koliko pomanj-

Ali kliče podeželje zaman?

Rešite nas težkih skrbi

Medvode, 24. aprila.

Zdrava kmetjska filozofija pra-
vi: Kar lahko storiš danes, ne od-
lašaj na jutri. To enostavno pravi-
lo bi treba prenesti in uveljaviti
tudi glede tako hudo »zamotane-
ga« vprašanje kmetjske zaščite in
kmetjskih dolgov. Kmetje namreč
z veliko žalostjo opazujemo, kako
nezaslišano se iz dneva v dan ba-
ranta s tem vprašanjem, ki je na-
ravnost usodnega značaja za ob-
stoj našega zdravega kmetjskega
gospodarstva. Sprva smo na stvar
zrli z zaupanjem in potrpežljivo-
stjo, ker smo se nadejali, da se bo
stvar rešila na »ekspeditiven« t.
j. nagel način. In tudi je znano,
da je kmetjska potrpežljivost naj
bolj potrpežljiva. Hudo smo sicer
vzdihovali pod pezo dolgov in
prekomerno visoke obrestne me-
re. Dan za dnem smo se odpove-
dovali tej in oni dobrini. Svoj
življenjski standard smo takore-
koč reducirali

na sramoten minimum

zlasti kar se tiče takozvanih kul-
turnih dobrin. Za Boga, kdo more
neki biti ob takih razmerah še
kulturen? Zdaj, ko smo bili pod
pezo razmer prisiljeni reducirati
svoj »kulturen konzum« do skraj-
nosti, se nam popolnoma neupra-
vičeno s te in druge plati očita,
da gremo tako brez srca mimo
kulture in kulturnih dobrin. Kaj
hočemo: mirnega srca in s pre-
zirom gremo mimo takih očitkov
Povemo samo lahko: kolikor bi
nam bilo ljubo, biti visoko kul-
turni, toliko nam tega ni mogoče.
Pogoji, tla za to so se pod nami
pogreznila. Ponekod imajo še
»Domoljuba«, da ljudje ob njem
dremljejo in se uspavajo, da nič
ne vedo, kaj se okoli njih dogaja
in da drugi zanje mislijo — dru-
god imajo spet kaj drugega, to-
da tega nam pač ne sme nihče
šteti v zlo.

S tem večnim odlašanjem se
stvar iz leta v leto bolj in bolj za-
motava, tako da mora imeti vsak
kmet-dolžnik doma že kar celo
priročno

„advokatsko in pravno pisarno“,

da se vsaj deloma spozna v tej
kolobociji, ki je z vsakim letom
hujša. Zdrava pamet sicer pravi,
da bi se dalo vprašanje kmetjskih
dolgov in dolgov sploh rešiti z
eno samo potezo. Tako so to na-

kljivosti ima delavska in socialna
zakonodaja sploh.

c— Laza Marković bo baje prišel
na povabilo nekaterih celjskih radi-
kalov predavati tudi v Celje. Ob tej
priliki bo bivši minister, dr. Marković
imel tudi važen razgovor s pristaši
bivše radikalne stranke.

c— Premog je kradel neki krojaški
vajenec v Celju. Fant je reven in je
delal tako, da je denar namenjen za
premog dajal v svoj žep, dočim je pa
premog ukradel ter so ga te dni za-
lotili.

redili povsod drugod, v drugih
državah namreč. Potom tiska,
kolikor ga še imamo na deželi,
smo izvedli tudi, kako so to
vprašanje rešile druge države.
Človek je naravnost vesel tako
odločnih potez kakor so jih bili
storili drugod. Temu bi lahko de-
jali — gospodarska korajža. Žal
pri nas pa ga ni človeka, ki bi tve-
gal tako gospodarsko korajžo.
Res je sicer, da take poteze boli-
jo in v hipu zaskelijo, toda kaj
kmalu se pokaže, da so umestne
in prinesejo vsem tako potreben
gospodarskih oddih. Pri nas pa
se odnošaji med upniki in dolž-
niki čedalje bolj zamotavajo in
čedalje bolj zaostrujejo tako, da
se človek s strahom vprašuje,
kam bo to neki privedlo? Ob pri-
merih iz tujine se torej nismo ni-
česar naučili. Ali pa smo tako
presneto trmast in »nobel«, ko
da bi hoteli iznajti ponovno
smodnik.

Kmet se ne brani plačila dolgov

V »Glasu Naroda« smo že ne-
kajkrat brali in tudi sami po svo-
ji zdravi kmetjski pameti napisali
da kmetje-dolžniki svojih dolgov
ne bodo mogli plačati vse dotlej,
dokler se primerno ne dvignejo
cene kmetjskih pridelkov in kmet-
skega dela. To je začetek in ko-
nec vsega vprašanja. Vse drugo
je brezplodno plesanje okoli vre-
le kaše, ki bo naposled tako za-
vrela, da se bo oparilo vse naše
narodno gospodarstvo. Vprav v
tem je jedro vsega vprašanja,
Kmetjska morala je visoka tudi
kar se tiče dolžniških obvez.
Nikdar se kmetje niso branili
plačati svojih dolgov. To drži. Če
je med celo armado »zaščitencev«
tudi nekaj špekulantov, tega se
veda ne gre prištevati na kmet-
ski račun. Seveda, predpogoj je,
da kmetje lahko s čim plačajo.
Torej velja prav enostavna fo-
mula: dvignite kmetjsko kupno si-
lo!

Da se v tem prav nič ne moti-
mo, nam je dovolj jasen dokaz
vprav ponovna odložitev oziroma
prepoved eksekucij za zapadle
obresti kmetjskih dolgov. Vsak
kmet, ki mu je na vratu visel
eksekutorski meč za zapadle ob-
resti, se je brez dvoma ob tej
ustavitvi eksekucij kaj globoko
oddahnil. To je vse res. V tako-
zvani

„čisti politiki“

bi zlobneži celo utegnili to de-
janje razumeti kot posrečeno po-
litično propagando za tega in te-
ga. Kdor pa se globlje zamisli v
to dejanje, ta pride nehote in čis-
sto naravno do praznega zaključ-
ka. Kmetjska kupna sila je nam-
reč tako globoko in usodno pa-
dla tudi v zadnjem letu dolžni-
ške zaščite, da kmetje-dolžniki
ni »zmogli niti za zapadle ob-
resti, kaj šele za amortizacijo
glavnice. V tem dejstvu pa se

obenem tudi očituje porazna re-
snica, kako naše sicer zdravo po-
deželje z vsakim letom bolj in
bolj propada gospodarsko in
splošno obobužava, ali kot se
pravi bolj p »socialistično«, se
— proletarizira.

Ni srečne roke

Vse to je zadosten dokaz, da
pri reševanju kmetjskih dolgov in
sploh vprašanja narodne zadol-
žitve nimamo prav srečne roke
pri izbiri sredstev in načinov.
Vse je le začasnega značaja. Bo-
lezen pa traja naprej in je čeda-
lje bolj akutna, če se že moramo
s tujko izraziti, česar pa naj nam
slovenoborci ne zamerijo. Kmet-
je, ki v vprašanje kmetjske zašči-
te globlje zremo in vidimo koren
vsega zla, ki je v zvezi s kmet-
sko prezadolžitvijo, moramo le
z veliko žalostjo in nezaupanjem
zaključiti, da tako odlašanje na-
rodnega življenjskega vprašanja
ne bo prineslo rožnatih posledic.
Na to danes ponovno opozarja-
mo in svarimo. Križ božji, tako
zelo smo Slovenci in sploh Ju-
goslovani verni, pa nam vendar
nebo noče nakloniti človeka, ki
bi imel v sebi nekaj narurne ko-
rajže in bi v korist naroda z od-
ločno potezo presekal vozle te
nesrečne kmetjske zaščite, ki je
prizadejala na našem podeželju
že toliko gorja, gmotnega in mo-
ralnega. Podoba je, da mi to
vprašanje rešujemo vse preveč
učeno in komplicirano stvar brez
potrebe do neznosnosti. Praktič-
nih potez v gospodarskem življe-
nju pa ne poznamo ali pa smo
tako hudo »cagavi«, da jih ne
upamo tvegati. Res je, zaskelilo
bi, potem bi pa odleglo in bolni-
ku bi se povrnilo zdravje.

Pet žrtev granate

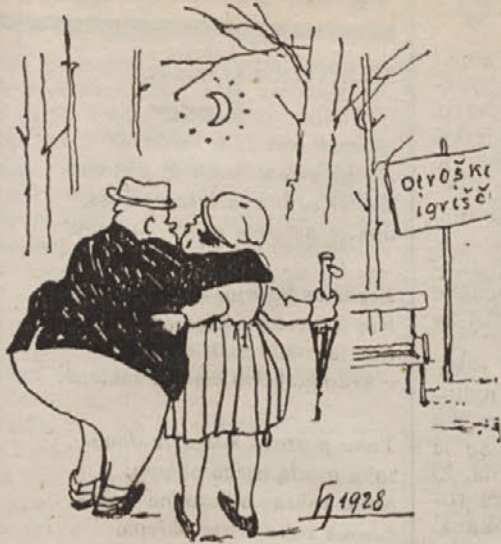
Dubrovnik, 24. aprila.

Ves zapadni del bližnje dubrov-
niške okolice živi še pod vtisom
strašne nesreče, ki je doletela 5
otrok, starih po 7 do 15 let. iz
vasi Osojnika. Nedavno so se po-
poldne okrog 2. odšli dečki Amon
in Pero Carevič, Djuro Baver-
vič. Pero Vijolica in Ivo Dverovič
iz vasi žoga. Pri tej priliki je žo-
ga odleela v neki grm. Pero Ca-
revič je odšel za njo in jo skušal
dobiti iz grmovja. V grmu je nale-
tel na staro avstrijsko granato.
Dečki so se zbrali okrog granate
in se domenili, da jo odpro. Eden
izmed njih je odletel na vas in
prinesel velike klešče. Skušal je
demonirati veliko granato, ki pa
je nenadoma

s silnim pokom eksplozirala

Eksplodirala je strašno razmrce-
nila mlado družino. Anton in Pe-
ter Carevič, Pero Vijolica in Ivo
Dverovič so takoj obležali mrtvi.
Djuro Cerovič, sin logarja, pa je
težko ranjen. Granata mu je od-
trgala obe nogi.

Draga ljubezen mariborskega purgarja

Kaj vse se lahko pri-
peti penzionistu pri
dekletih.

Maribor 24. aprila.

Resnično, saj vam že ime Hanza pove, da je lastnik tega imena mariborske sorte človek. Če se dodam, da je gospod Hanza človek velikega obsega, ljubitej iskrene se štajerske kapljice in ne nazadnje še precej nagnjen k grešnemu poželenju, potem je opis popoln. Hanza spada med že odmirajoče mariborske grče, ki imajo še v živem spominu one prelepe čase, ko se je dobilo dve zemlji za en sam krajec in ko gostilničarji še niso mešali božjo kapljico z vodo. Mimogrede povedano je Hanza zakonski mož, vse do zadnje katastrofe so pravili, da vzoren. No, potem je prišla tista katastrofa, ki je vso njegovo zakonsko krepkost postavila na glavo. Pa kaj bi porajtal Hanza za vse to, ko bi ne bilo sramote! In to za prazen nič, pri katerem je igrala glavno vlogo le majhna avanturica, ki jo je pa moral Hanza proklete drago plačati. Katastrofe doslej sicer še ni zabeležil noben list, mi smo prvi, ki nam je dano, da nam je Hanza vse razodel.

Pri »špricarju« je sedel Hanza, zaglobljen v svoje misli, ko ga

je zalotil naš reporter. Mukoma je srebal piščo, zato pa bolj pogosto globoko vzdihnil. Za vse odprta ušesa reporterja so prisluhnili in že je bila tu domneva: gospod pri »špricarju« je gotovo obupanec, ki še utegne reči svetu adižo. Prej bi pa bilo vsekakor zanimivo, napraviti z njim intervju. Rečeno, storjeno. Pa je bila vmes kapitalna znota.

— Kaj bi obupaval — je na vprašanje odgovoril vprašani in nadaljeval — ampak jezen sem, da škripljem z zobmi. Kaj takega se lahko primeri samo meni. —

Začudeno je strmel vanj reporter.

— A, vi me ne poznate. Hanza sem. In niste še ničesar zvedeli o krivici, ki se mi je zgodila? To b. moralo priti v časopisje! —

Reporter se je predstavil.

— To je pa kolosarno. Kar napišite, ampak moje pravo ime zamolčite. Ni zaradi mene, ampak moja stara bi še bolj zarogovnila, ko bi zvedela za vse podrobnosti. Saj bo še tako vedela, da se tiče mene. Komu pa bi se naj primerilo še kaj takega? —

Reporter je postajal vse nestrpnejši. To bo gotovo kolosalna senzacija!

Gospod Hanza je pričel:

— Oni teden je bilo, ko smo dobili penzionisti penzijo. Vsako takoj priložnost praznujemo tako, da si privoščimo nekaj »špricarjev« več, tako tudi takrat. Sedim pri »Roži« pijem »špricar« vse do ure, ko h moral že zaradi stare domov. Prav ko zakličem »plačati«, pa se znajde ob meni — sam vrag jo je najbrž poslal — ženska. Veste taka, mlada in vsa našopirjena, z lepimi velikimi očmi. — Domov že sedaj? — je zagostolela. — Pa bi še z menoj firtlček spili. — No, firtlček pa že še lahko, sem si dejal. Vraga, da ne bi nikoli! A je že imelo nad menoj najbrže moč vino, pomladni čas je in še mlada ženska ob meni. Firtlčku je sledil še firtlček in se je vse nabralo v litre... »

— Nič posebnega to —, je pripomnil reporter.

— To ne, ampak nadaljevanje! Ko hočem oditi, že se mi obesi pod pazduho ženska. — Spremljala vas bom —, je dejala. Prišel sem govoriti o svoji stari, a je bila punca prefrigana. — Lepa noč je, kaj ko bi šla še na izprehod, saj se ne mudi domov. — Sam ne vem kako, naenkrat sva bila v parku. Punca se je stisnila k meni... Gospod reporter, kaj bi vam pravil! Vino, pomlad, lepa noč, našopirjena deklina in se je stegnila še moja roka okoli deklina. Kdo ve, kaj bi še bilo, ko vse te sladkosti ne bi prekinil rezek glas: — V imenu postave!! —

— Postaja zanimivo —, je dejal reporter.

— To še vse nič ni, šele pride. No, bil je policaj, ki je v naju svetil s svetilko in se repenčil: — Ponoči ni dovoljeno postajati v parku. — Mene je pogrelo: — Kaj da ni! Davke plačujemo in park je javen nasad, dostopen vsakemu in kadarkoli. — Ni res —, je dejal policaj. — Res je to! Sveta pravica. — Nisem več vedel kaj govorim, kot so me pozneje počuli, sem ozmerjal policaja na živem in mrtve. Zavedel sem se šele, ko so se za menoj zaprla vrata gostoljubnega hotela »Graf.«

— Aha, to je torej kar vam greni življenje? je skušal zgodbo zaključiti reporter.

— Še malo potrpite, najlepše šele pride! Drugo jutro sem se zbudil na pričinah. Spomnil sem se sličnih zgodb nočnih vitezov in sličnih pustolovščin z ženskami. Potipam se za žep, gospod, mislil sem, da me zadene kap... Denarnice z vso mojo, sicer skromno penzijo ni bilo. Nato sem moral na policijo. Naložili so mi nekaj kovačev globe, tudi prenočišče pri »Grafu« sem moral plačati, to se pravi, da sem prosil za odlog plačila. — In kje je tista deklina? — sem vprašal. Pa so podrli v meni še zadnje upanje, ko so mi povedali, da je deklina lepo noličala, ko sem jaz razgrajal in da ni bilo povoda za aretacijo. Moje ga nočnega metuljčka je vzela noč... —

»To je pa res katastrofa, — je sošutno pritrdil reporter.

— Ki je imela svoj končni epilog pravzaprav šele doma. Take nevihte bi ne privoščil nikomur. Najbolj me pa grize tole: starim lumpom se ne pripeti kaj takega, prav meni se je moralo in to za prazen nič! —

— Taka so pač skrivnostna pota usode! — ga je potolažil reporter in vtaknil beležnico v žep.

— ob —

Podrti plot, petrolejka in kokoši

Domžale, 24. aprila.

Upam, da nisem s prstom pokazal, ako povem, da se nahaja med postajama Domžale in Homec precej frekvenčna postaja, na katero se nanaša zgornji naslov. To postaja krasni namreč že ne vem od kdaj podrt plot, ki naj bi služil za ograjo postajnemu vrtu. Vsak tujec ima priložnost občudovati ta plot, domačinom se pa ne zdi nič kaj imeniten. Menda mu je usojeno, da razpade do zadnjega količka, potem se bo šele zganila pristojna oblast.

V smislu vseobče štednje je ta postaja še danes brez elektrike, dasi jo imajo že vse sosedne hiše. Mnogo je navezanih na to postajo raznih tovarov in industrijev, ki bi radevolje podprli železniško direkcijo z kakim jurčkom, da bi le pokazala dobro voljo in vendar že vpeljala tudi na tej postaji moderno električno luč, s katero se bo napravim petrolejkam in porabljenemu petroleju gotovo prištedilo nič koliko. In ne samo to! Tudi marsikatera nesreča bi bila zaščitena z napeljavo elektrike in obnovitvijo ograje.

Nočem naštevati neljubih presenečenj vsled egiptске teme, ki vlada ob poznih večerih okoli postajnega poslopja, naj zadostuje

samo to, da je radi podrtga plotu in labe petrolejske razsvetljave izgubilo

7 krasnih kokoši

ge. postajenačelnikove svoje življenje. Tatovi so izrabili dejstvo, da je pri postaji podrt plot in da nima postaja elektrike, pa so se spravili nad uboge kokoši in jim zavili vratove.

O tem je obveščeno društvo za zaščito živali, ki namerava napraviti na pristojno mesto priziv in prošnjo, da se zabrani nadaljno trpinčenje živali s tem, da se na postaji med Domžalami in Homecem napravi nov plot in napelje električna razsvetljava.

Mednarodni kongres proti tuberkulozi se bo vršil v času od 7. do 10. septembra 1936 v Lizboni. Predavali bodo zdravniki-specijalisti iz raznih držav o sledečih predmetih: 1. — Radiološki izgled hilusa in njegovo tolmačenje, 2. — Primoinfekcija mladine in odraslih, 3. — Profilaksa tuberkuloze na domu. — Upati je, da bo tudi iz Jugoslavije primerna udeležba in da bodo oblasti naklonile primerno podporo za udeležence kongresa iz vrst Zdravnikov-specijalistov in sociologov. —

„Glas“ je poceni

Nekoliko nevsakdanjo »kokošjo« si je izbral tale par v Berlinu. Oženil se je neki nameščenelec električne železnice in njena uprava je dala ženinu in nevesti na razpolago lepo okrašen tramvajski voz, da sta se odpeljala v negotovost zakonskega pristanjšča

MAŠČEVALEC

Kriminalni roman.

101

»Je še v Walesu.«

»Prav. — Zda pa se bo sigurno vrnil v London. Gotovo je že zvedel, da je policija zasedla postajo, pa bo mislil, da tereza zopet nekaj pripravlja proti njemu in bo takoj pritenel sem. Ker pa se zda ne bo upal voziti z vlakom, bo poklical »Teror« v Wales in ta čas bova midva lahko izvršila najine priprave.«

»Potem bova pa zda vsak dan morala v Temzo.« je zagodnjel Ben.

»Seveda. — Toda zaenkrat se bom sam podal v »Terorjevo« pristanišče. Ti boš pa ta čas ostal tu in pazil na okolico.«

»Prav,« je zadovoljno odgovoril Ben. »Upam, da bova imela to pot več sreče in da nama nagrada ne odide.«

Bila je že polnoč, ko sta se Tony in Ben tiho splazila iz krčme h bregu, kjer sta imela pritrjen velik čoln in v njem skrite potapljaške opreme.

Zunaj je bilo vse mirno, nikjer nič sumljivega, in ko je Ben videl, da se je pritlikavec spustil v globino, se je Ben vrnil v gostilno.

Tony je bil na dnu Temze. Počasi in previdno se je plazil ob zidu. Nenadoma se je zabliškalo in ko je pritlikavec pogledal na levo, je zagledal dolg, širok predmet, ki je naglo splaval mimo njega — bil je »Teror«, ki je hitel v Wales...

Nekaj trenutkov je Tony nepremično stal, ko je postal krog njega zopet vse temno, se je naglo vrnil v čoln in odhitel v gostilno.

Zbudil je Bena, ki je pričel preklinjati, a se je takoj pomiril, ko mu je Tony zašepetal:

»Mir, kaj pa tako kričiš. — Podmornica je pravkar zapustila svoje pristanišče.«

»Ah, ni mogoče!« je vzkliknil Ben. »In kaj misliš sedaj storiti?«

»Takoj zdajle odideva v pristanišče!«

»Ali si znorel? Zdalje? Se v glavo mi ne pade, preveč sem zaspan.«

»Takoj odideva.« je vztrajal pritlikavec. »Mnogo dela bova imela, noči pa so zda tako kratke.«

Končno se je Ben le vdal in godrnjaje odšel za pritlikavcem.

Hitro sta nataknila potapljaške obleke in se spustila v globino. Počasi sta stopala dalje in prispele do rdeče lučke, ki je nakazovala »Terorju« pot v pristanišče.

Pritlikavec je zda pokazal Benu, kje naj zabije žeblje v zid, na katere je hotel kasneje razpresti žice pred vhomom v pristanišče.

Nekaj časa sta naporno delala in zabijala žeblje. Delo je le počasi napredovalo, ker ju je voda precej ovirala in nista mogla zavleči kladiv z vso silo.

Ko sta zabila vse žeblje, je pritlikavec uvidel, da je že prepozno, da bi razpredla žico, in zato sta se zopet vrnila v krčmo.

Ko je »Teror« na Jackov poziv odplul v Wales, sta ostala v skrivnostni hiši te dva pomagača. Pri

»Terorjevem« odhodu pa je eden od njih opazil, da se je nekoliko razsajal zarezni steber, z terrega so vedno privezovali »Teror«. Zato je odšel po potrebno orodje in se zda vrnil, da popravi in znova pritrdi steber.

Položil je orodje poleg sebe in je pravkar hotel pričeti z delom, ko je ves začuden pogledal na vodno površino, ki jo je dobro razsvetljevala električna luč. Na več krajih je bil opazil, kako se dvigajo zračni mehurčki...

Stari mornar si ni vedel razlagati, odkod ti mehurčki. Ribe niso mogle povzročiti tako velikih mehurčkov, torej je moral biti vzrok kaj drugega.

Pogosto je že bil videl take mehurčke, kadar so »Terorjevi« potapljači pregledovali dno »Terorjevega« pristanišča. Ker so ti mehurčki prav taki, potem...

Pri tej misli se je zdrznil. Če je policija slučajno zvedela za tajno Jackove hiše in so zda prišli potapljači, da od tod napadejo prebivalce hiše, kaj potem?

Pomagač je premišljeval kaj naj stori. Že večkrat se je tudi on v potapljaški obleki podal na dno pristanišča. Ali se naj obleče in poda v globino, da vidi kaj se tam godi?

Toda na svojo veliko žalost tega ni mogel storiti. »Teror« je odplul na Škotsko in seboj odpeljal vse potapljaške opreme.

Stari mornar je nemirno hodil sem in tja in premišljeval. Vedel je, da ima Jack mnogo sovražnikov, in čim bolj je zda premišljeval, tem bolj je prišel do prepričanja, da so neznani sovražniki na skrivaj prodrli v »Terorjevo« pristanišče.

Se nekaj časa je opazil mehurčke in ko je videl, da so se počasi oddaljevali in naposled povsem izgini, je olajšano vzdihnil — neznanci so odšli iz pristanišča.

Hitro je popravil razsajani steber, potem pa pohitel na pošto in brzojavil v Wales, Edvardu Longu.

Brzojavka, ki jo je poslal, je bila povsem navadna, tako da uradnik ni mogel ničesar posumiti in jo je takoj odpravil.

Brzojavka se je glasila: Pri vrnitvi bodita previdna do skrajnosti. Opazil sem zelo čudne stvari.

BORBA POD VODO

V zadnjem trenutku je dobil Jack to brzojavko, baš ko se je odpravil na pot v London.

»Hm, kaj neki zopet pripravlja ta vražja ženska?« je jezno zamrmral predse. »Sreča, da sem se nekoliko zamudil, sicer...«

Jack se je odpravil na pot k obali, kjer ga je pričakoval »Teror«, z Jimom in Billom. Dana pa je pustil v Walesu, da mu takoj sporoči, ako bi se zgodilo kaj nepričakovane.

Ko so že bili na »Teroru«, se je podal Jack h krmi, kjer je stal Bill, in je mirno dejal:

»Mislim, da bomo okrog enih ponoči v Londonu. Toda, Bill, nikakor ne smeš zapluti v pristanišče!«

»Kako? Ne v pristanišče?«

»Da! Čim boš opazil rdečo svetlobo, takoj ustavi »Teror« —

približno v razdalji sto metrov.« Bil je začuden gledal Jacka, potem pa molče prikinjal.

Cez nekaj ur se je Jack zopet vrnil h krmi, in Bill mu je povedal, da so že zapluli v Temzo. Jack mu je še enkrat naročil, kje naj ustavi »Teror«, in kmalu je rahel sunk naznanil, da se je »Teror« ustavil in spustil prav na dno reke.

Jack in nekaj njegovih pomagačev, je hitro nataknilo potapljaške obleke in se podalo iz »Terorja« proti rdeči svetlobi.

Počasi so stopali po dnu reke, katerega so razsvetljevale njihove električne svetilke. Ko so bili že čisto blizu rdeče luči, se je Jack na mah ustavil in je Jima, ki je stopal poleg njega, prijel za roko, z drugo roko pa je pokazal proti rdeči luči. Jim je pozorno pogledal v nakazano smer in se nemalo začudil, ko je opazil vhod v pristanišče preprečen z rdečkasto žico. Potem pa je kar obrnil, ko je Jack pokazal na dno, kjer se je v luči njihovih svetilk iskal velik pločevinast zaboj...

Razne novice

V vasi Srbobran se je obesil občinski blagajnik Izidor Belić. Pred nekaj dnevi je bila revizija blagajne, pri čemer so ugotovili primanjkljaj okoli 100.000 Din.

Romunska policija zasleduje zda nekega Abesinca pa imenu Josif Mangas, ki je po podatkih iz Londona in Pariza baje voditelj neke afriške teroristične organizacije, ki je sklenila več vodilnih evropskih državnikov pomoriti. Po nadaljnjih informacijah, ki jih je prejela romunska policija od francoskih in angleških policijskih oblasti, spremlja tega skrivnostnega Abesinca neka plavalasa mlada Evropejka, ki se je pridružila tej teroristični organizaciji. — Torej spet tista skrivnostna blondinka!

Astrološka napoved

za 25. april.

Dan, ki ga smatrajo astrologi za zelo kritičnega, zlasti na političnem polju. Splošno razpoloženje je danes razdraženo in vznemirjeno. Visokim in vladajočim osebam preti nevarnosti. Za promet in za tehnično slabi aspekti. Bodite danes previdni pri vožnjah in pri ravnanju z električnimi napravami, tudi pri radiu! V poslovnem življenju za denarne zadeve nič dobri izgledi, boljši pa za kupčijske zadeve, za nove načrte, nove poslovne zveze itd. V privatnem življenju razburjenja. Ženske se bodo zdravstveno slabo počutile. V zakonih prepri. Pri februarcih nevarnost nezvestobe. — V splošnem prinaša tak dan rad nepričakovane dogodke.

— Svojega moža sem vzela le zato, ker se je od drugih bistveno razlikoval.

— V čem se je razlikoval?

— V tem, da me noben drugi ni vprašal za — — —

— preteklost? — — —

— Ne, temveč — če ga sploh hočem za moža.

—

Pijanček je legel kar v temi v posteljo. Hipoma pa plane pokonci ter zakriči:

— Žena, brž vžigalico!

— Mir mi daj, čemu ti bodo vžigalice?

— Rad bi si posvetil, če sem ugasnil luč.

Iz domačih gajev

FRANC CEGNAR:

Koser

Sklepal sem te o kosa!
Zvoni zeleni travi k pogrebu,
dokler se bliska biserna rosa,
dokler ne peče sonce na nebul

Zrela za košnjo, zrela si traval
Kaj bi se bala kose jeklene?
Kar je rodila mati narava,
v krilo globoko smrt ji zaklene.

Taka postava svetu je dana,
taka usoda njega oklepa:
Seme zabranja časovna brana,
časova roka zrnje oklepa.

Žena mogočna dirja po svetu,
nizko, visoko s koso podira,
maha po pleši, maha po cvetu,
večnost, grobu vrata odpira.

Franc Cegnar se je rodil l. 1826, pri Sv. Duhu blizu Škofje Loke. Po dovršenih licejskih studijah je bil najprej sourednik, pozneje glavni urednik »Slovenije«, nato je pa stopil v poštno službo in služil v Ljubljani, Trstu in Pazinu, nazadnje pa zopet v Trstu. Bil je tudi poslanec v Trstu, kjer je umrl l. 1892. Cegnarjevo glavno delo v literaturi je bilo prevajanje. Največ je prevajal iz Schillerja, Uhlanda, Herderja in drugih Nemcev. Pozneje so je precej osamostalil ter začel objavljati v Glasniku. Znan je iz te dobe lep prevod Hasanaginice. Njegovi so tudi prevodi: Marija Stuart, Viljem Tell in Walenstein.

Rad nekaj dinarjev Ubil svojo ženo

Vršac, 24. aprila. V Jasenovcu pri Vršču se je odigrala strašna družinska tragedija. Kmet Sava Rogač je ubil svojo ženo Angelino. Sava je včeraj dopoldne prišel pilan domov. V nianosti je napadel ženo radi nekaj dinarjev, ki jih je porabila. Zgrabil je motilko in začel udrihati po ženi.

Sodno-zdravniška komisija je obducirala truplo in ugotovila, da je Sava zadal ženi več smrtnih udarcev. Moža so takoj aretirali in izročili tukajšnemu sodišču.

Vprašanje pravne veljave diplome dopisne šole politehničnega instituta v Parizu (Institut polytechnique de Paris par correspondance) je definitivno rešeno z odlokom ministra prosvete P. št. 3305 z dne 15. februarja t. l. in sicer na predlog glavnega prosvetnega sveta z 2146. rednega seštanka z dne 17. januarja t. l. Po tem načelno važnem odloku prosvetnega ministra se diplomati imenovane dopisne šole ne more priznati nobena pravna veljava, niti se s to diplomono morejo pridobivati kakršnekoli šolske kvalifikacije po zakonu o uradnikih. S tem so odkazane na pravo mesto vse iluzije mnogih nepoučenih, ki so sledili pretirani reklamami za vpis v imenovano dopisno šolo. — Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekcija Ljubljana.

Življenje teče dalje v luči kritike

Za premiero prvega jugoslovanskega zvočnega filma »A življenje teče dalje« vlada v Ljubljani veliko zanimanje. Naročila vstopnic v kinu Slogi se množe vedno bolj in bolj in brezdvomno bodo sobotne in nedeljske predstave docela razprodane. Zategadelj nujno priporočamo občinstvu, da čimprej poseže po vstopnicah in si ogleda film, katerega lahko mirno in s ponosom prištevamo med najboljše naša filmska dela. Ocene tuzemskega in inozemskega tiska so prav laskave, zlasti se pa vsi kritiki pohvalno izražajo o velikem uspehu naše lte Rine in Zvonimirja Rogoza. Češki listi govore in pišejo z zanosom o krepko se razvijajoči jugoslovanski filmski produkciji, ki ima po njihovem prepričanju podano polno garancijo za uspešen procvit. Zlasti poudarjajo češki kritiki lepoto naših krajev, naše divne morske obale! Medtem ko morajo nemški in avstrijski producenti z vsem svojim igralskim in režiserskim štabom organizirati dragocene ekspedicije v Italijo, Francijo in Španijo, da filmajo tam svoje zunanje posnetke, nam vsega tega ni treba, ker imamo naravne lepote preko glave doma. Da je to res, nam dokazujeta ravno zadnja dva v Jugoslaviji izdelana filma »Fantom Durnitorja«, ki je bil sicer že napravljen v nemški verziji in sedaj »Življenje teče dalje« izdelan prvič v celoti v srbohrvatskem jeziku. — Tako sodi sedaj inozemstvo o prvem našem velikem uspehu — o filmu »Življenje teče dalje«, ki bo svojo krstno predstavo v Ljubljani doživel jutri v soboto. K premieri v kino Slogo vabimo vso Ljubljano!

Iz bisage vnetega reporterja

Ljubljana, 24. aprila. Branjevka Florjančič Ivana iz Kamne vasi pri St. Rupertu na Dolenjskem je 22. aprila t. l. ob 11. uri na Vodnikovem trgu pri prehodu ceste nenadoma prišla pod motorno kolo Viktorja Kosma, ki jo je podrl na tla, a je k sreči ni občutno poškodoval. Vozčač motornega kolesa si je pri tem precej poškodoval kolo. Nesrečo je zakrivila Florjančičeva sama, ker je neprevidno prekoračila cesto, ravno v času največjega prometa.

Policijski stražnik je aretirал komaj 17 letno služkinjo Rafaelo P., ki je svojemu gospodarju ukradla več perila ter ga nesla v zastavljalnico. Radi tega se bo morala sedaj zagovarjati na sodišču.

In zope kolesa! Policiji sta bili prijavljeni dve tatvini koles. Eno je bilo ukradeno izpred gostilne v Tavčarjevi ulici, drugo pa z dvorišča hiše št. 47. na Tvrševi cesti. Prvo kolo je znamke »Mondial«, drugo pa »Puch«. Obe sta še v dobrem stanju.

V Šiški je bilo neki stranki ukradenih iz zaklenjene shrambe več ogrskih salam. Policija vneto išče sladokusce in upa, da jih bo kmalu povabila na ričet. Po salamih jim bo posebno teknil.

Občina Sv. Rok ob Sotli ter Potočnik Liza iz Trličevega, občina Rogatec, iščeta že deli časa Potočnik Karla, 22 letnega sina Lize Potočnikove, ki je že lani spomladaj izginil neznano kam. Mladenič je mutast, srednje veli-

Volivni sprehod po Parizu

Francoski volivec je v hudih škripcih

V nedeljo bodo v Franciji volitve; vsa dežela je v volilni mrazici, Pariz najbolj. Kandidatov nič koliko, in francoski volivec je v strašnih škripcih, komu bi dal svoj glas.

Pa nam novinar Michel Gorel zelo zabavno opisuje volilni sprehod, ki ga je napravil v družbi gospoda Jeana Lafonta, zbeganega volilca, ki ne ve, ne kod ne kam.

Tanki, kanoni, avijoni

Najprej sta obiskala komunističen shod nedaleč od velikih klavnic v Vaugirardu. Prijatelj Lafont nima pojma, kaj je komunizem. Zamj je Ljenu revolucionar, ki je na Rdečem trgu v Moskvi postavil giljotino. Bil je ves začuden, ko »tovariš kandidat« ni prav nič govoril o revoluciji, ampak o rdeči armadi. Stotisoč tankov, desetisoč avijonov, nešteto skakalcev s padali... Jean Lafont je postal čisto zmešan. »Nemara je pa le dobro za Francijo se s temi ljudmi postaviti na prijateljsko nogo...« je dejal. Brž sem ga vlekel naprej, preden si je mogel zatekniti v gumbnico rdečo rozeto.

Krenila sva v meščansko četrt. Tam je imel kandidat »nacionalne fronte« svoj shod. Bil je eleganten gospod, okrašen s križcem častne legije, a tudi on je govoril samo o tankih, kanonih in letalih in dokazoval, da je samo »nacionalna fronta« tista, ki zagotavlja Franciji tanke in kanone in letala. »Prav ima,« je dejal gospod Lafont, »mi se moramo opreti na lastno moč. Jaz bom gotovo volil »desno.«

Od govorov glavobol

Od toliko govorov je prijatelj Lafont dobil glavobol. Branil se je vstopiti v tretjo zakačeno dvorano in je hotel rajši pošetati po bulvarjih. Bil je že večer, ljudje so imeli čas, in težko sva se privala skozi ljudi. Na vsakem vogalu so stali in se drenjali okoli volilnih plakatov. Na vsakem vogalu stojijo velike lesene deske, s pisanimi plakati pretepljene. Vidiš Mirabeaua, ki bo s pomočjo komunističnih volilcev razlabil bogataše, vidiš Napoleona s trikoloro, ki s pomočjo desničarskih volilcev spet dvigne francosko zastavo.

Pridno študirava plakate, izveva, da vsi hočejo samo najboljšo, da imajo samo oni prav, drugi pa so izdajalci domovine. Brala sva veliko dobrega in veliko slabega: dobro se je nanašalo na kandidata, ki je podpisal razglas, slabo pa na protikandidata, čegar plakat blešči tik zraven. V stvari je bilo vse to precej dolgočasno.

kosti, podolgatega obraza, črnih las, sivih oči in oblečen v ponosno, zakrpano obleko. Verjetno je, da je mladenič zašel v kak zavod ali kam na kmeto. Kdor bi kaj vedel o njem, naj javi upravi policije v Ljubljani ali pa sreskemu načelstvu v Šmarju pri Jelšah. Na policiji je na ogled vsem, ki bi se zanimali za Potočnika, njegova slika.

Najnujnejša zadevščina

Toda tu: poziv, ki je obetal nekaj prav posebnega. Njegovemu avtorju je ime James Canard. Lepo ime, samo da žalibog canard pomeni »raca« in raca pomeni tudi v franciji časopisno raco. Žalibog, pravim, ker utegnejo ljudje plemeniti namen gospoda Canarda smatrati za raco, toda prisegam, da je resničen. Ta kandidat ugotavlja, da je samo eno nujno vprašanje, ki ga je treba rešiti: zgraditev stranišč za ženske na pariških ulicah. Lafont gleda mene, jaz gledam njega, oba priključimo. James Canard ima zares prav! Uboge Parižanke! Vse naj bi njega volile, žalibog pa nimajo volilne pravice.

Mohammed ben Hamed, »Arabe«, toda v Franciji naturaliziran, se priporoča poleg gospoda Canarda. Njegov idejni polet gre višje: Francija se mora spreobrniti k Allahu in njegovemu proroku Mohammedu, samo tedaj jo bo Allah rešil nemške nevarnosti. »Ali ogrožajo Nemci tudi Maroko?« me vpraša prijatelj Lafont. »Nisem o tem še nikoli slišal.« — Potolažim ga, da tudi jaz nisem še ničesar slišal o tej stvari.

Ves Pariz podreti!

Vendar sva zdaj oba prepričana, da je študij volilnih plakatov prav zanimiv. Živahno debatirava o vprašanju golotne kulture, ki jo propagira drug kandidat, in se ne moreva zediniti o prednostnih vegetarijske hrane, ki jo smatra tretji kandidat za predpogoj blagorja Francije. Toda gospod Lafont je skrajno ogorčen, ko bere program »Urbanistov«, ki nameravajo nič manj in nič več — kakor lepi Pariz do tal podreti in ga po ameriškem vzorcu nanovo zgraditi.

In potem preide razgovor na filozofska premišljevanja, ko bereva plakat moža, ki »67 let star, oče 12 otrok, ne predkaznovan« priporoča: »Ne volite nikogar, tudi mene ne. Volite Boga!« In poleg visi list brez besedila, toda z neko matematsko risbo. Ko pogledava bliže, razločiva astrološko figuro, sonce, zemljo, Marsa in Venero v nasprotju. — puščica pa kaže pot k odrešitvi. Rada bi ji sledila, a je ne najdeva.

Volivcem bo zagodel

Zato pa najdeva pot k monsieurju Arcadyju. Ta priporoča svojo sposobnost za poslanca s svojo umetnostjo na goslih. Njegov volilni govor je presenetljivo kratek. Stopi na oder, se predstavi kot brezposeln godec in zaprosi občinstvo, naj mu pomaga do poslanskih dijet. Nato zagode prav lepo Schuberta, Čajkovskega, Straussa. Gospod Jean Lafont je ginjen in že namenjen, da bo dal svoj glas muzikantu Arcadyju.

Toda v tem sklepu postane spet omahljiv, ko obiščeva lokal gospoda Avgusta Sabatiera. Ta ne gode, svojim bodočim volivcem, pač pa vsakogar imenitno pogosti. Izprazniva dve steklenici težkega burgundca, potem spravim prijatelja domov. Stanuje poleg cerkve Notre-Dame, njena stolpa se od-

ražata na nočnem nebu. Zgoraj sedi slavn »Penseur (mislec). Posmehljivo gleda dol na naju. Zal je njegova ironija upravičena. Kajti gospod Jean Lafont gotovo še vedno ne ve, koga bi volil...

Sklepi vlade

Beograd, 24. aprila. — Na seji ministrskega sveta, ki se je pod predsedstvom ministrskega predsednika vršila včeraj, se je razpravljalo o naslednjih zadevah:

1. Notranji minister dr. Anton Korošec in zastopnik pravosodnega ministrstva Dragiša Cvetković sta podala poročilo o žalostnih dogodkih v Kerestincu ter o ukrepih, ki so bili podvzeti, da se krivci najdejo in kaznujejo. Doslej je aretiranih 53 oseb, proti katerim se bo najstrožje postopalo po zakonu. V Kerestincu in okolici vladata mir in red.

2. Na predlog prometnega ministra se je odobril sporazum za zgraditev dela obale v Dubrovniku.

3. Sprejeta je bila pogodba s tujimi porterji jugoslovanskih državnih posolih glede plačevanja bonov za prihodnji dve leti.

4. Finančni minister je dobil pooblastilo, da uporabi 100 milijonov Din za finansiranje javnih del iz splošnega kredita 1 milijarde Din.

5. Na predlog ministra za gozdove in rudnike je ministrski svet sprejel uvedbo z zakonsko močjo o organizaciji ministrstva za gozdove in rudnike in modernih ustanov ter o upravi z državnimi gozdovi in državnimi rudarskimi podjetji.

Pogajanja Združene opozicije

Zagrebski listi poročajo o nadaljevanju posvetovanj srbskega dela Združene opozicije na stanovanju Ljube Davidoviča v Beogradu. Med drugim gre tudi za določitev dneva prihodnjega sestanka delovnega odbora Združene opozicije, o čemer smo že včeraj poročali. Današnji zagrebski listi poudarjajo v tej zvezi, da ni še prav nič gotovo, kdaj bo do tega sestanka prišlo. Zdi se verjetno, da bodo beograjski delegati prišli na posvetovanje v Zagreb šele prihodnji teden.

Žrtve dela in fantovske divjosti

Ljubljana, 24. aprila.

Voklič Franc, zidar iz Stare Loke, je padel pri delu z zidarskega odra in se pri tem poškodoval po desni nogi. Menda si jo je celo zlomil. — Podobna nesreča je zadela tesarja Pograica Miha, rojenega leta 1898. Tudi on si je zlomil nogo.

Goli Anton, posestniški sin z Rudnika je padel s kolesa ter se poškodoval po vsem telesu.

Barec Valentin, 32letni čevljar s Homca pri Kamniku, se je vračal proti domu. Nenadoma so planili nadenj neznani fantje in ga tako temeljito pretepli, da je revež moral v bolnišnico. Barec se ne more spomniti, kdo so bili prijazni vasovalci, ki so ga tako zdelali. Kakor njega, je tudi prej omenjene tri ponesrečence sprejela ljubljanska splošna bolnišnica pod streho.

Novi avstrijski denar bo nosil sliko princa Evgena. V promet pride že meseca maja. Kovan bo iz srebra.

Osnutki za spomenik kralju Aleksandru I.

Ljubljana, 23. aprila. Kakor smo že poročali, je torej natečaj za idejni osnutek spomenika kralju Aleksandru I. v Ljubljani zaključen z dodelitvijo nagrad. Vseh 15 osnutkov so ocenili člani razsodišča g. inž. M. Prelovšek, inž. L. Bevc, konservator dr. F. Stelè, inž. arh. Herman Hus, inž. arh. Stanislav Rohrmann, inž. arh. I. Platner, akad. slikar prof. Gojmir A. Kos, akad. slikar Miha Maletš in upravnik Narodne galerije I. Zorman tako, da so osnutka »Slovo« in »Krog v Zvezdi« zaradi neskladnosti z razpisom takoj izločili, nato pa takoj tudi razsodili, da

I. nagrade ni mogoče oddati

S tem je tudi izrečena strokovnjaška sodba ali — boljše rečeno — obsodba vsega natečaja, ki smo od njega pričakovali najvišje in najboljšo, kar dandanes moreta vstvariti jugoslovansko kiparstvo in arhitektura. Sicer so bili povabljeni vsi jugoslovanski kiparji in arhitekti, vendar lahko računamo pravzaprav le s tekmo slovenskih kiparjev in arhitektov že zaradi Ljubljane, ki drugim ni tako znana, predvsem pa tudi, ker v Ljubljani postavlja spomenik kralju Aleksandru I. sama Slovenija.

Šlo je prevsem za vprašanje prostora, ki že dolgo razburja vso Ljubljano in sploh vse Slovence. Konkurenti so grizli res trd oreh, toda menda brez uspeha, ker

Konkurenca ni rešila tega vprašanja

tako, da bi zaslužila I. nagrado. Pričakovali smo največji razmah fantazije, vendar so arhitekti brez pogumnejšega poleta ostali le na najpopularnejših prostorih, namreč na Kongresnem trgu, pred Narodnim domom in pred vhodom v Tivoli. Zdi se nam, kolikor je pač mogoče soditi po risanih skicah, da je boljše rešena kiparska stran naloge.

Naiveč točk je dobil osnutek »V«, ki je skupno delo kiparja Bo-

risa Kalina in arhitekta inž. Glanza. Spomenik stoji na

sredi pred univerzo

tam, kjer so spredaj nizke stopnice na vrtiček. Glanz je podrl dekorativno obzidje okrog vrtička, prostor zniveliral in zvišal ter napravil teraso. Ob poslopju je z Gosposke ulice napravil nove stopnice navzgor, z Vegove ulice pa navzdol proti glavnim vratom pod balkonom. Na 8.50 m visokem močnem podstavku se 6.50 m visoko vzpenja konj s kraljem. S poslopjem neproporcionirano težki in grdo nerodni balkon nikakor ni ugodno ozadje, zato se pa čudimo, da arhitekt ni spomenika pomaknil na desno, da bi stal na oglu vrtička ob Vegovi ulici. Silhoeta sohe je prav mirna ter zaokrožena.

Skoraj enako točk je pa dobil osnutek »Steber« kiparja Nikolaja Pirnata in mestnega arhitekta Spinčiča, ki je pa spomenik postavil

na sredo pred Narodni dom,

kjer bi imel še bolj neskladno ozadje. Torej tudi pred glavni vhod, pač ga je pa samo toliko odmaknil od poslopja, da stoji spomenik skoraj na sredi med Aleksandrovo cesto in Narodnim domom. Izbran je sicer intimnejši prostor, kakor na Kongresnem trgu, gotovo bi pa tudi monumentalnejše deloval, če bi tudi bil tudi tu pomaknjen na levi ogal ob Aleksandrovi in Bleiweisovi cesti, ter tako viden po obeh cestah in tudi iz Tivollja. Na 3 m močnem kaneliranem stebri se prav baročno razgibano vzpenja konj z jezdecem. Ves spomenik je visok 11 m, sam kip pa 4.50 m. Kolikor je razvidno z risbe, je kiparsko, zlasti kar se silhuete in mogočnega učinka tiče, rešen odlično. Sicer je 2 m višji in znatno monumentalnejši od Prešenovega spomenika, vendar bi na oglu dimenzije spomenika, lahko še povečali.

Kipar Peter Loboda je menda mislil na Rolanda, varuha starih meščanskih svoboščin.

Jubilej dobrosrčnosti

Ljubljana, 24. aprila.

Samo tisto srce je res dobro, ki pri pomaganju ne dela razlike med podpore potrebnimi. Pravi kristjan pomaga tudi svojemu sovražniku v nesreči.

Spominjamo se nekrologov ob smrti našega nesmrtnega dr. Kreka. Kako mnogo lepega so tedaj napisali v vseh jezikih o njem. Toda najlepše je pa morda vendar pisal njegov politični in skrajno protiverski nasprotnik, vodja socialne demokracije dr. Adler. Z največjim občudovanjem dr. Krekovega zlatega srca je povdaril, kako je katoliški duhovnik dr. Krek na Dunaju obiskoval židovske begunce iz Galicije, jih tolažil in jim pomagal.

Po tej poti je vedno skušala hoditi tudi ljubljanska

Vincencijeva konferenca

ki danes obhaja svojo 60 letnico. Pred 100 leti je bila Vincencijeva konferenca ustanovljena v Franciji, odkoder se je širila po vsem krščanskem svetu. Na sv. Jurja dan 1. 1876 so jo človekoljubni duhovniki in ljubljanski meščani Kronberger, Czermak, Jenko, Fabian in Regali ustanovili tudi pri stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani.

Težke čase najhujših političnih razprtij je Ljubljana od tedaj preživela, vendar so pa pri Vincencijevih konferencah vedno sodelovali tudi pristaši vseh političnih prepričanj. Ljubljana je globoko

verna in dobro srce ima, čeprav se še vedno radi gremo liberalce in klerikalce. Delovni člani konferenc se vsak teden shajajo in posvetujejo, kako bi pomagali bednim. Nikjer na zapisano, koliko dobrega so že storili na nobudo konferenc, a nikjer tudi niso zapisana imena onih, ki so jim pomagali. Naj levica ne ve, komu daje desnica!

Prišli so časi brezposelnosti in zapuščene, pokvarjene dece, a vsak dan je več tudi takih, ki se ne upajo pokazati svoje lakote. Treba je mehkih, sočutnih in obzirnih src, da se pomoč sploh posreči. In čim hujši so časi ter čim bolj raste materializem in pokvarjenost, tem poštenostni mora biti idealizem. Pri delu za bližnjega in pri njegovem reševanju se oklenimo vsi božanske Caritas, saj morda še vsakega čaka grenka usoda pomanjkanja in nesreče. Vsaj pri človekoljubnosti bodimo složni!

Dobrodelna družba sv. Vincencija vživa splošne simpatije res zaslužno, zato pa v soboto zvečer s svojo udeležbo na njeni jubilejni akademiji v Delavski zbornici pokažimo, kako nam je vsem pri srcu sloves, da ima Ljubljana zlato srce!

Skrivnost lokomotive št. 13

Po petdesetih letih se je zdaj skrivnost lokomotive št. 13, za katero se je takrat zanimala Amerika, po naključju razlástila.

Takrat, pred pol stoletja torej, je živel v Kansas Cityu neki danski inženir po imenu Oskar Hansen. Skonstruiral je lokomotivo, ki naj bi vozila s posebno hitrostjo. Toda poskušnje so pokazale, da model te lokomotive ni zarič, kvečjemu bi bil porabljen za tovrne vlake.

Hansenu, ki je bil ves svoj denar vložil v to lokomotivo, kateri je dal ime »St. 13«, se je vsled tega neuspeha omračil um in so ga morali vtakniti v blaznico. Nekega dne pa se mu je posrečilo od tam pobegniti, se polastiti tiste njegove lokomotive, ki je bila uprežena v tovorni vlak, in se odpeljati s celim vlakom.

Nesreča je hotela, da je bil ta vlak natovoren z dinamitom. Na bregu reke Colorado je prišlo do katastrofe. Na kraju so potem našli Hansena mrtvega, vagone razbite, o lokomotivi pa ni bilo sledu, kljub skrbnemu iskanju je niso mogli najti — izginila je neznano kako in kam.

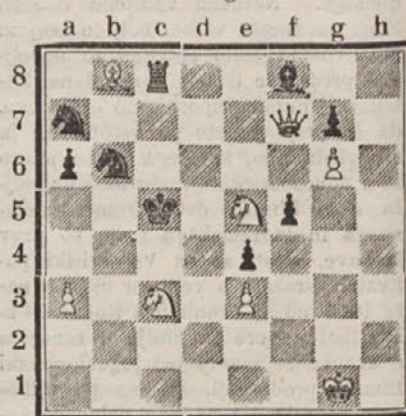
Zdaj šele pri drenažnih in regulacijskih delih v reki Colorado so našli Hansonovo lokomotivo več metrov globoko pogreznjeno v blatu.

Osebnosti. Napredovali so za kmetijskega svetnika kr. banske uprave dravske banovine v 5. pol. skup. Sergij Gorjup; za višjega kmetijskega pristava na kmetijski vzorni kontrolni postaji v Ljubljani v 6. pol. skup. pa g. Ivan Zaplotnik. Za tehničnega uradnika higijenskega zavoda v Ljubljani je postavljen Janez Genusi v 8. pol. skup., za administrativnega uradnika 9. pol. skup. državne bolnišnice za duševne bolezni, Ljubljana-Studenec, pa g. Dragotin Anžlovar.

Š A H

PROBLEM 6.

E. Hallgreen

Mat v treh potezah

Rešitev problema 5.
Sf5—h4.

Zaključek II. nac. mojstrskega šahovskega turnirja v Novem Sadu.

Včeraj so bile razdeljene nagrade zmagovalcem. Prvak Vasja Pirc je prejel kot prvo nagrado Din 4.000.—, dalje dr. Trifunović 3.000.—, Schreiber 2000.—, Bröder in Frydman po 1.250.—, König in Pelikan po 700.—, Opočensky 400.—, a Kostić je prejel nagrado predsednika šah. zveze Stevana Čirića Din 500.—, ker je dosegel najboljši uspeh proti nagradencem. Končni placement turnirja sledeči: Pirc 10 in pol točk, dr. Trifunović 9 in pol, Schreiber 9, Bröder in Frydman (Poljska) 8, König in Pelikan (Č.S.R.) 7 in pol, Opočensky (Č.S.R.) 6 in pol, Kostić 6, Popović 4 in pol, Vuković in Tomović 4, Nedeljković 3 in pol in Kulžinski 2 in pol.

HRANILNE KNJIZICE

prodane ali kupite najboljše potom moje oblasti vno dovoljene plačane. — Denar tako j. Priložite znamko.

RUDOLF ZORE, Ljubljana
Gledališka ulica 12. Telefon 38-10.

Textil-industrie
Sammlung Goe-
schen, tri knjige,
Spinnerel, Weberel,
Färberel, prodam
za Din 75.—.
Naslov v upravi.

Ženitve

in možitve
boljših krogov posredujemo najvestneje. Razpošiljamo informativne prospekte proti plačilu Din 10.— v poštinih znamkah — diskretno. Velika izbira odličnih partij obojega spola. Naročite takoj prospekte! »Rezort Zagreb — pošta 3

Telefon 2059

suhe drva
premog in
karbopakete

dobite pri
L. Pogačnik

Boboričeva ulica 5

Amaterji!
»azvija - kopira - povečava - strokovno in skrbno Foto Japelj, Maribor, Gosposka 23, zunanja naročila poštino obratno.

38-55

številka, katero pokličite pri naročanju svojih

oglasov
v »Glasu naroda«